

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL LIETUVOS PROFESINĖS SĄJUNGOS „X“ SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJĄ

2022-10-20 Nr. 4D-2022/1-899
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo Lietuvos profesinės sąjungos „X“ (toliau citatose ir tekste atitinkamai vadinama – Pareiškėja) atstovo Y (toliau citatose ir tekste atitinkamai vadinama – Pareiškėjas) skundą dėl Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos (toliau citatose ir tekste vadinama – Kanceliarija) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai vilkinant priimti sprendimą dėl pateiktos peticijos.

2. Skunde Seimo kontrolierei, be kita ko, nurodyta:

2.1. „2022-05-12 Pareiškėja Lietuvos Respublikos Seimui (toliau citatose ir tekste vadinama – Seimas) pateikė peticiją Nr. 10-40“ (toliau citatose ir tekste vadinama – Peticija). Kanceliarijos „tarnautojas A. Z. [...] patvirtino, kad kreipimasis Kanceliarijoje gautas ir registruotas Nr. G-2022-4288“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

Suėjus Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 9 straipsnio 11 dalyje nustatytam terminui, „motyvuotas sprendimas dėl Peticijos“ nebuvo gautas (Pareiškėja „negavo jokio atsakymo, jokio sprendimo pagal [...] Peticijų įstatymo 9 straipsnio 11 ir 9 dalyse nustatytas teisinės taisyklės“). Kanceliarija „vilkina Pareiškėjos klausimo nagrinėjimą ir nustatytu laiku jo nesprensdžia – nepriima sprendimo (teigiamo arba neigiamo) prašomu išspręsti klausimu per įstatymo nustatytą terminą“.

„Laikytina, kad [...] [Kanceliarija] nepagrįstai ir neteisėtai riboja Pareiškėjos teisę, neproporcingą laikotarpį nepateikdama sprendimo (teigiamo arba neigiamo) [...]“.

2.2. „Vilniaus apygardos administraciniame teisme [toliau citatose ir tekste vadinama – Teismas] užvesta byla e12-566b-979/2022 pagal Pareiškėjos ir Vilniaus viešasis transportas darbuotojų profesinės sąjungos skundą 1-3045/2022. Bylai nagrinėti priskirta teisėja J. B.-P., tačiau teisėja pareiškėjų skundo nepriima, bylos nenagrinėja motyvuodama tuo, kad nėra aišku kokį atsakovės Kanceliarijos veiksma / neveikimą skundžia pareiškėjos ir kuo grindžia skundo reikalavimą pagrįstumą.“

3. Seimo kontrolierės prašoma apginti Pareiškėjos teises, išsiaiškinti susiklosčiusios padėties aplinkybes ir ištirti skundą atsakant į klausimus: „1. Ar Pareiškėjai buvo pateiktas Peticijų komisijos sprendimas Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje, Peticijų įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje, 9 straipsnio 9 ir 11 dalyse nustatyta tvarka?“, „2. Jeigu atsakymas į 1 klausimą būtų neigiamas, prašome išsiaiškinti kodėl sprendimas nebuvo pateiktas“, „3. Ar pareiškėjai Konstitucijos 33 straipsnio 3 dalyje, Peticijų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka buvo užtikrinta teisė apskusti peticijų komisijos sprendimą?“, „4. Jeigu atsakymas į 3 klausimą būtų neigiamas, prašome išsiaiškinti dėl kokių teisinių priežasčių buvo apribota Peticijų įstatymo 5 straipsnio 4 dalyje nustatyta Pareiškėjos

teisė“.

Skunde taip pat prašoma „skundą pripažinti pagrįstu“, rekomenduoti Kanceliarijai „pateikti Pareiškėjai Peticijos komisijos sprendimą, atitinkamai, Konstitucijos 33 straipsnio 4 dalies ir Peticijos įstatyme nustatyta tvarka.“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Kartu su skundu Seimo kontrolieri pateiktame Kanceliarijos 2022-05-16 rašte Nr. S-2022-2112 nurodyta:

„Pranešame, kad Lietuvos Respublikos Seimui adresuotas raštas dėl Vilniaus viešojo transporto, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijoje gautas, Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2007-09-19 sprendimu Nr. 1795 [...] patvirtintose Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Seime ir Kanceliarijoje taisyklėse nustatyta tvarka užregistruotas (2022-05-13, Nr. G-2022-4288) ir Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen pavedimu perduotas susipažinti Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui.“

5. Seimo kontrolierė, atsižvelgdama į pirmiau aprašytas aplinkybes (rašto 1–4 punktus) bei vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19, 20 straipsniais, kreipėsi į:

5.1. Kanceliariją, prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus, informaciją (pridedant nurodomas aplinkybes patvirtinančius dokumentus): ar Peticijos pripažinimo peticija ir priėmimo nagrinėti klausimai buvo išspręsti ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi užregistravimo dienos (priimtas motyvuotas sprendimas); ar apie Peticijos priėmimą nagrinėti arba apie atsisakymą priimti Peticiją nagrinėti Peticijų komisija pranešė Pareiškėjai ar Pareiškėjui raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo motyvuoto sprendimo priėmimo dienos; ar Pareiškėjai buvo sudarytos galimybės apskųsti Peticijų komisijos sprendimą, kuriuo kreipimasis nepripažįstamas peticija ar atsisakoma priimti peticiją nagrinėti Peticijų įstatyme nustatyta tvarka; kodėl Peticija galimai nebuvo nagrinėjama Peticijų įstatyme nustatyta tvarka; tuo atveju, jeigu Peticija nebuvo nagrinėjama Peticijų įstatyme nustatyta tvarka, ją išnagrinėti šiame įstatyme nustatyta tvarka, pateikti motyvuoto sprendimo dėl Peticijos pripažinimo / nepripažinimo peticija, priėmimo / nepriėmimo nagrinėti, pranešimo Pareiškėjai apie priimtą sprendimą kopijas; informuoti, ar Pareiškėjas kreipėsi į Kanceliariją skunde Seimo kontrolieri nurodytais klausimais, ar, Kanceliarijos turimais duomenimis, Pareiškėjo skunde išdėstyti klausimai nagrinėjami Teisme ir kt.

5.2. Teismą – informuoti, ar Pareiškėjo skunde išdėstyti klausimai (dėl Kanceliarijos neveikimo, t. y. Peticijos nenagrinėjimo Peticijų įstatyme nustatyta tvarka ir terminais) nagrinėjami Teisme (jeigu taip, pateikti su tuo susijusius procesinius dokumentus, įskaitant skundą teismui).

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

6. Iš Kanceliarijos Seimo kontrolieri pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų nustatyta:

6.1. „Prašymų ir skundų nagrinėjimo Seime ir Kanceliarijoje tvarka nustatyta Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo Seime ir Kanceliarijoje taisyklėse (toliau – Taisyklės), patvirtintose Seimo valdybos 2007-09-19 sprendimu Nr. 1795 [...].

Taisyklių 46 punkte nurodyta, kad Seimui, Seimo valdybai, Seimo Pirmininkui, kitiems Seimo valdybos nariams adresuotų prašymų ar skundų nagrinėjimą organizuoja vieno langelio padalinys (Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Ryšių su visuomene skyrius (toliau – Ryšių su visuomene skyrius): prašymą, kuriame yra pateikti pasiūlymai dėl įstatymų priėmimo arba galiojančių įstatymų pakeitimo, papildymo, prašymą ar skundą, kuriame keliami kiti Lietuvos Respublikos Konstitucijoje Seimo kompetencijai priskirti klausimai, perduoda nagrinėti Seimo padaliniiui pagal Seimo statute nustatyta kompetenciją.“

„Seimui adresuotas Pareiškėjos 2022-05-12 raštas Nr. 10-40 dėl Vilniaus viešojo transporto darbuotojų padėties, Kanceliarijoje gautas bei užregistruotas 2022-05-13 (Nr. G-2022-4288) ir perduotas Ryšių su visuomene skyriui.

Kadangi Pareiškėjos 2022-05-12 raštas dėl Vilniaus viešojo transporto darbuotojų padėties buvo adresuotas Seimui, Ryšių su visuomene skyrius šį kreipimąsi perdavė Seimo Pirmininko sekretoriatui. Seimo Pirmininkės Viktorijos Čmilytės-Nielsen pavedimu Pareiškėjos 2022-05-12 raštas buvo perduotas susipažinti Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui. Apie tai Ryšių su visuomene skyrius informavo Pareiškėją 2022-05-16 raštu Nr. S-2022-2112.“

6.2. „Dėl Pareiškėjos rašto perdavimo Seimo Peticijų komisijai, pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Konstitucijos 33 straipsnio trečiojoje dalyje nustatyta, kad piliečiams laiduojama peticijos teisė, kurios įgyvendinimo tvarką nustato įstatymas. Lietuvos Respublikos peticijų įstatymo 1 straipsnyje nustatyta, kad šis įstatymas nustato Konstitucijos laiduojamos peticijos teisės įgyvendinimo tvarką. Peticijų įstatymo 2 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „Pareiškėjas – ne jaunesnis kaip 16 metų Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje, arba jų grupė, šio įstatymo nustatyta tvarka parašę ir pateikę kreipimąsi (peticiją)“. Todėl, pareiškėjais pagal Peticijų įstatymą gali būti tik fiziniai asmenys ar jų grupės.

Atsižvelgiant į tai, kad į Seimą kreipėsi Pareiškėja, kuri neatitinka Peticijų įstatymo 2 straipsnio 2 dalies apibrėžtos sąvokos, Pareiškėjos 2022-05-12 raštas papildomai nebuvo perduotas Seimo Peticijų komisijai. Apgailestaujame, kad dalyje dėl rašto neperdavimo Seimo Peticijų komisijai, Pareiškėja raštu nebuvo informuota.“

6.3. Teismui adresuotame Kanceliarijos atsiliepime į patikslintą skundą išdėstytos aplinkybės ir argumentai atitinka Seimo kontrolierei pirmiau nurodytas aplinkybes.

7. Iš Teismo Seimo kontrolierei pateiktos informacijos bei dokumentų nustatyta:

7.1. „Teismas 2022-08-03 nutartimi priėmė nagrinėti Pareiškėjos ir Vilniaus viešojo transporto darbuotojų profesinės sąjungos (toliau kartu – Pareiškėjos) skundą (administracinė byla Nr. eI2-5666-979/2022, teismo proceso Nr. 3-61-3-03041-2022-7). Skundu Pareiškėjos prašo įpareigoti atsakovę – Kanceliariją, vykdyti Peticijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalį ir 9 dalį. Teismas 2022-08-03 ir 2022-08-10 nutartimis byloje atsisakė priimti nagrinėti Pareiškėjų prašymus įpareigoti atsakovę pateikti motyvuotą sprendimą dėl Pareiškėjos Peticijos Nr. 10-40 ir streiko teisėtumo. Byloje yra gautas atsakovės – Kanceliarijos atsiliepimas į Pareiškėjų skundą. Teismas 2022-08-31 nutartimi konstatavo, kad kliūčių bylai nagrinėti teisme nėra, todėl pasirošimas bylos nagrinėjimui baigtas. [...] Administracinė byla dar neišnagrinėta“;

7.2. Teismo 2022-08-03 nutartyje nurodyta:

„Pareiškėjos 2022-07-22 kreipėsi į Teismą, prašydamos: įpareigoti atsakovą, Kanceliariją pateikti motyvuotą sprendimą dėl Pareiškėjos Peticijos Nr. 10-45 ir sprendime išaiškinti Pareiškėjoms ar sprendimas gali būti skundžiamas teismui. Pareiškėjų skundui neatitikus Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 24, 25 straipsniuose nustatytų reikalavimų, Teismas 2022-07-27 pareiškėjų skundui nustatė terminą skundo trūkumų pašalinimui – tinkamai suformuluoti skundo reikalavimą, pateikti įrodymus kuriais grindžiamas skundo reikalavimas, sutikslinti ginčo šalis, patikslinti Pareiškėjos Peticijos numerį ir / ar pateikti trūkstamus rašytinius įrodymus. Pareiškėjai, šalindami skundo trūkumus, pateikė patikslintą skundą (registruoti Teisme 2022-07-28 Nr. DOK-17289) prašydami: įpareigoti atsakovą, Kanceliariją vykdyti Peticijų įstatymo 9 straipsnio 1 dalį ir Peticijų įstatymo 9 straipsnio 9 dalį, įpareigoti atsakovą pateikti motyvuotą sprendimą dėl Peticijos) [...] prašydami išspręsti ginčą įstatymų nustatyta būdu. [...].

Teismo vertinimu, priimti skundo dalį dėl atsakovo įpareigojimo pateikti motyvuotą sprendimą dėl Pareiškėjos Peticijos netikslinga, kadangi, teismas neturi kompetencijos įpareigoti viešojo administravimo instituciją priimti konkretų administracinį sprendimą ar įpareigoti atlikti konkrečius veiksmus, tuo labiau – pats priimti atitinkamą sprendimą dėl konkretaus veiksmo, o tik gali patikrinti, ar institucija teisėtai ir pagrįstai priėmė vienokį ar kitokį sprendimą, bei nustatęs

pažeidimus įpareigoti instituciją atlikti veiksmus iš naujo, todėl šią skundo dalį atsisakytina priimti. [...].

Teisėja [...] n u t a r i a:

Atsisakyti priimti patikslinto skundo dalį dėl atsakovo įpareigojimo pateikti motyvuotą sprendimą dėl Peticijos [...]. Patikslinti ginčo šalis ir atsakovu laikyti Kanceliariją. 3 Priimti likusią patikslinto skundo dalį.“

Tyrimui reikšmingi Lietuvos Respublikos teisės aktai

8. Įstatymai

8.1. *Peticijų įstatymo:*

- 2 *straipsnis* – „2. Pareiškėjas – ne jaunesnis kaip 16 metų Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvoje, arba jų grupė, šio įstatymo nustatyta tvarka parašę ir pateikę kreipimąsi (peticiją). [...]. 4. Peticija – rašytinis arba elektroninis pareiškėjo kreipimasis į Seimą, Vyriausybę ar savivaldybės institucijas su reikalavimais ar siūlymais spręsti šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalyje nurodytus klausimus, kai tam reikia priimti naują teisės aktą, pakeisti, papildyti ar pripažinti netekusiu galios galiojantį teisės aktą ir kai peticijų komisijos tokį kreipimąsi pripažįsta peticija. 5. Peticijų komisijos – nuolatinės komisijos, kurios sprendžia kreipimosi pripažinimo peticija bei peticijų priėmimo nagrinėti klausimus, jas nagrinėja ir pateikia išvadas dėl peticijoje išdėstytų reikalavimų ir siūlymų tenkinimo.“

- 9 *straipsnis* – „1. Peticijų komisijos sprendžia klausimą dėl kreipimosi pripažinimo peticija, išsiaiškinusios, ar jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso kreipimąsi užregistravusios institucijos kompetencijai. Jeigu kreipimasis yra pateiktas institucijai, kurios kompetencijai nepriklauso nagrinėti iškeltų siūlymų ir reikalavimų, peticijų komisija ne vėliau kaip per 4 darbo dienas nuo išsiaiškinimo, ar kreipimesi iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso jį užregistravusios institucijos kompetencijai, dienos persiunčia kreipimąsi šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nurodytai kompetentingai institucijai ir apie tai praneša pareiškėjui ar jo atstovui. [...]. 9. Apie peticijos priėmimą nagrinėti arba apie atsisakymą priimti peticiją nagrinėti peticijų komisijos praneša pareiškėjui ar jo atstovui raštu ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos. [...] Sprendimas atsisakyti priimti peticiją nagrinėti turi būti motyvuotas. [...] 11. Kreipimosi pripažinimo peticija ir peticijų priėmimo nagrinėti klausimą peticijų komisija išsprendžia ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo kreipimosi užregistravimo dienos. [...]“

8.2. *Seimo kontrolierių įstatymo* (toliau vadinama – SKĮ) 17 *straipsnis* – „1. Seimo kontrolierius [...] priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai šio įstatymo 21 straipsnyje nustatyta tvarka informuodamas pareiškėją, jeigu: [...] 4) skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme; [...] 4. Jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės, skundo tyrimas nutraukiamas. [...]“

Tyrimo išvados

9. Apibendrinus skunde Seimo kontrolierei aprašytas aplinkybes konstatuotina, kad Pareiškėja skundžiasi tuo, kad Kanceliarijos pareigūnai, gavę Peticiją, netaikė Peticijų įstatymo nuostatų, neperdavė jos nagrinėti Peticijų komisijai ir kt.

10. Apibendrinus teisinį reglamentavimą, konstatuotina, kad vadovaujantis / remiantis:

10.1. Peticijų įstatymu (pažymos 8.1 papunktis) – Peticijų komisijos sprendžia klausimą dėl kreipimosi pripažinimo peticija, išsiaiškinusios, ar jame iškeltų reikalavimų ir siūlymų nagrinėjimas priklauso kreipimąsi užregistravusios institucijos kompetencijai, peticijos pareiškėjas – ne jaunesnis kaip 16 metų Lietuvos Respublikos pilietis ar užsienietis, nuolat gyvenantis Lietuvoje, arba jų grupė, šio įstatymo nustatyta tvarka parašę ir pateikę kreipimąsi (peticiją).

10.2. SKĮ (pažymos 8.2 papunktis) – jei tyrimo metu paaiškėja, kad skundas tuo pačiu klausimu yra nagrinėjamas teisme, skundo tyrimas nutraukiamas.

11. Nagrinėjamu atveju, atsižvelgus į Peticijų įstatymo nuostatas bei į informaciją apie Teisme nagrinėjamos bylos turinį (pažymos 6.3, 7.1 ir 7.2 papunkčiai), konstatuotina, kad skundas tuo pačiu klausimu (dėl Peticijų įstatymo taikymo nagrinėjant Peticiją) yra nagrinėjamas Teisme.

12. Apibendrinus pirmiau padarytas išvadas, konstatuotina, kad vadovaujantis SKĮ 17 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 4 dalimi (jei tyrimo metu paaiškėja, kad skundas tuo pačiu klausimu yra nagrinėjamas teisme, skundo tyrimas nutraukiamas), Pareiškėjo skundo tyrimas nutrauktinas.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAS

13. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punktu ir 4 dalimi, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia Lietuvos profesinės sąjungos „X“ skundo tyrimą nutraukti.

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė